

2010RGW85 bijlage 4

BIJLAGE D NOTA VAN BEANTWOORDING	2
1. INLEIDING	2
1.1. ACHTERGROND	2
1.2. OVERLEG EN COMMUNICATIE	2
1.3. LIJST VAN RECLAMANTEN	2
2. UITGANGSPUNTEN	3
3. AFZONDERLIJKE ZIENSWIJZEN	4
3.1. ZIENSWIJZEN MET BETREKKING TOT BEGRENZING VEEHOUDERIJBEDRIJVEN.....	4
3.2. ZIENSWIJZE MET BETREKKING TOT AANHOUDEN BESLUIT	6
3.3. ZIENSWIJZEN MET BETREKKING TOT BEGRENZING NATUURGEBIEDEN	7

Bijlage D Nota van beantwoording

Besluit Aanwijzing zeer kwetsbare gebieden in het kader van de Wet ammoniak en veehouderij (Wav)

1. Inleiding

1.1. Achtergrond

De Wet ammoniak en veehouderij (Wav) is vastgesteld op 31 januari 2002 en heeft als doel zeer kwetsbare natuurgebieden te beschermen tegen ammoniak afkomstig uit dierenverblijven van veehouderijen. In de Wav gelden algemene regels op grond waarvan een milieuvergunning, voor zover het gaat om de ammoniakemissie uit dierenverblijven, al dan niet kan worden verleend.

Op 1 mei 2007 is de gewijzigde Wet ammoniak en veehouderij in werking getreden. Naar aanleiding van deze wetswijziging wordt de bescherming van de wet beperkt tot de meest kwetsbare natuurgebieden. Volgens artikel 2 lid 1 van de gewijzigde wet zijn Provinciale Staten bevoegd de zeer kwetsbare gebieden aan te wijzen.

Op 8 september 2009 hebben Gedeputeerde Staten besloten het ontwerpbesluit voor de aanwijzing van zeer kwetsbare gebieden als bedoeld in artikel 2 van de Wet ammoniak en veehouderij conform de in afdeling 3:4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) beschreven procedure ter inzage te leggen. In deze Nota van Beantwoording wordt gemotiveerd welke aanpassingen op het ontwerpbesluit en de begrenzingenkaart zijn aangebracht naar aanleiding van de ingebrachte zienswijzen.

1.2. Overleg en communicatie

Bij het opstellen van het ontwerpbesluit is in verschillende bijeenkomsten overleg gevoerd met een representatieve vertegenwoordiging van gemeenten en natuur- en landbouworganisaties. Ook is voorafgaand aan de terinzagelegging een kennisgeving in alle provinciale huis-aan-huisbladen gepubliceerd. Het ontwerpbesluit heeft vanaf 16 oktober gedurende zes weken ter inzage gelegen. In deze periode konden zienswijzen worden ingediend (schriftelijk, mondeling of digitaal).

1.3. Lijst van reclamanten

In deze nota van beantwoording worden de zienswijzen van 16 reclamanten behandeld:

1. J. van Maanen
2. LTO Noord Advies in opdracht van J. van Maanen (zienswijze 1)
3. J., G. en J. van Oosterom
4. B.L.F. Hennipman
5. Firma Hoeve Heizigt, E. P. Hennipman
6. B.H. Timmer
7. B. Timmer
8. Melkveehouderij Verhoef v.o.f.
9. J.L.H. Overbeek
10. LTO Noord
11. Staatsbosbeheer
12. Mr. S. Land
13. C. De mulder
14. Gemeente De Bilt
15. SVGV
16. Stichting Milieuzorg Zeist e.o.

In deze nota van beantwoording zijn alle zienswijzen van een antwoord voorzien. De gebruikte nummers verwijzen naar de reclamanten in bovenstaande lijst.

2. Uitgangspunten

Veel zienswijzen gaan in op de begrenzing van de zeer kwetsbare gebieden. De criteria die zijn toegepast bij deze aanwijzing zijn in de WAV beschreven en in hoofdstuk 3 van het ontwerpbesluit uitgewerkt. In dit hoofdstuk volgt een samenvatting van de gehanteerde uitgangspunten.

1. Het gebied is voor verzuring gevoelig

Alleen voor verzuring gevoelige gebieden kunnen worden aangemerkt als zeer kwetsbare gebieden. In artikel 1, eerste lid van de Wav is als definitie van voor verzuring gevoelig gebied opgenomen: *'een gebied dat onmiddellijk voorafgaand aan het tijdstip van het vervallen van de Interimwet ammoniak en veehouderij (lav) als voor verzuring gevoelig was aangemerkt krachtens artikel 1, tweede lid, van die wet (...).'*

De inhoud van het begrip 'voor verzuring gevoelig gebied' was geregeld in de artikelen 1 tot en met 3 van de bij de Interimwet ammoniak en veehouderij (lav) behorende Uitvoeringsregeling ammoniak en veehouderij (Uav). Op grond van die regeling werden als voor verzuring gevoelig gebied aangemerkt:

- bossen, natuurterreinen en landschapselementen die gelegen zijn op voor verzuring gevoelige grond;
- schraallanden, duinterreinen, hoogveen en bloemdiijken: deze hoeven niet op voor verzuring gevoelige grond te liggen.

Om aangemerkt te kunnen worden als 'voor verzuring gevoelige gebied' dienen bovendien:

- De gebieden groter te zijn dan 5 hectare of in een gemeentelijke verordening te zijn aangewezen als voor verzuring gevoelig;
- De gebieden voor 1 mei 1988 te zijn aangelegd of begrensd. Nieuw aangelegde natuur, die na 1 mei 1988 voor het eerst begrensd is, kan dus niet als voor verzuring gevoelig worden aangemerkt.

2. Het gebied ligt in de EHS

In verband met de voorwaarde van de ligging in de EHS heeft Gedeputeerde Staten van Provincie Utrecht op 19 december 2006 het besluit 'EHS-grenzen volgens de Wet ammoniak en veehouderij' vastgesteld. Bij dit 'EHS-Wav besluit' zijn in overleg met de gemeenten, milieudiensten en het gewest in de provincie tevens indicatief de voor verzuring gevoelige gebieden aangegeven. Hierbij zijn de wettelijke criteria voor aanwijzing van voor verzuring gevoelige gebieden toegepast. Deze indicatieve begrenzing van 'kwetsbare gebieden' vormde de basis voor de aanwijzing van de 'zeer kwetsbare gebieden' in dit besluit.

3. Het gebied valt onder de Natuurbeschermingswet 1998

Provinciale Staten zijn verplicht om gebieden die vallen onder de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbwet 1998) aan te wijzen als zeer kwetsbaar indien deze gebieden voor verzuring gevoelig zijn en groter zijn dan 5 ha (artikel 3).

4. Niet verplichte gebieden

Voor de niet verplicht aan te wijzen gebieden hebben Provinciale Staten een zekere beleidsvrijheid bij de bepaling of sprake is van zeer kwetsbare gebieden.

Om te komen tot overeenstemming met betrekking tot de aanwijzing van de zeer kwetsbare gebieden is de volgende procedure gevolgd:

- Binnen het reconstructiegebied Gelderse Vallei/Utrecht-Oost zijn in overleg met de reconstructiecommissie de zeer kwetsbare gebieden bepaald;
- Buiten het reconstructiegebied zijn in overleg met vertegenwoordigers van LTO-Noord Utrecht, Staatsbosbeheer, Het Utrechts Landschap, Natuur- en Milieufederatie Utrecht en de relevante gemeenten de zeer kwetsbare gebieden bepaald.

Bij de bepaling van de zeer kwetsbare gebieden is vervolgens onderscheid gemaakt voor gebieden groter en kleiner dan 50 ha:

Gebieden groter dan 50 ha:

De Wav beschrijft in artikel 4 de volgende afwegingsaspecten voor het bepalen van de kwetsbaarheid:

- a. de gevoeligheid van het voor verzuring gevoelige gebied voor de effecten van ammoniak;
- b. de in het voor verzuring gevoelige gebied aanwezige natuurwaarden in het gebied;
- c. de ecologische samenhang binnen het voor verzuring gevoelige gebied of van dat gebied met een of meer andere gebieden die als zeer kwetsbaar worden aangewezen;
- d. de grootte van het voor verzuring gevoelige gebied;
- e. de gevolgen van de aanwijzing voor bestaande veehouderijen, voor zover de ecologische samenhang tussen de zeer kwetsbare gebieden daardoor niet wordt aangetast en geen verlies van bijzondere natuurwaarden optreedt.

Gebieden kleiner dan 50 hectare:

Voor gebieden kleiner dan 50 hectare geldt in beginsel dat deze niet worden aangewezen. Deze gebieden mogen alleen aangewezen worden als naast bovengenoemde criteria sprake is van zeer grote natuurwaarden (artikel 5 Wav).

Een gebied kan slechts worden aangemerkt als gebied met zeer grote natuurwaarden als het gebied *in overeenstemming* met de lokale en regionale organisaties op het terrein van natuur en landbouw die naar het oordeel van gedeputeerde staten representatief zijn alsmede met de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten waartoe het betreffende gebied behoort, is voorgesteld om als zodanig te worden aangemerkt (artikel 2, 6^e lid Wav).

De zeer kwetsbare gebieden die in dit besluit zijn geselecteerd vormen een deelverzameling van de kwetsbare gebieden die indicatief zijn aangegeven in het EHS-Wav besluit. Deze kwetsbare gebieden zijn op hun beurt weer een deelverzameling van de voor verzuring gevoelige gebieden uit de voormalige lav. *Er zijn dus ten opzichte van de 'voor verzuring gevoelige gebieden' die zijn aangemerkt op basis van de criteria van de lav en de 'kwetsbare gebieden' die indicatief zijn aangegeven in het EHS-Wav besluit van 2006 geen nieuwe gebieden aangewezen als 'zeer kwetsbaar gebied'.*

3. Afzonderlijke zienswijzen

3.1. Zienswijzen met betrekking tot begrenzing veehouderijbedrijven

Zienswijzen 1 t/m 9 hebben betrekking op bedrijven die liggen in de in het besluit aangegeven begrenzing van zeer kwetsbare gebieden of de daaraan gerelateerde bufferzone van 250 meter.

Zienswijzen 1,2,3

Reclamanten:

- a. zijn van mening dat het wijzigen van de EHS-grenzen geen positieve verandering voor de natuur zal opleveren maar wel grote beperkingen zal leggen op de bedrijfsvoering en de toekomstmogelijkheden van de bedrijven;
- b. willen herziening van het besluit zodat het bedrijf niet meer binnen de 250 meterzone van de EHS-grens ligt of volledige compensatie van schade.

Overweging Gedeputeerde Staten:

- a. De provinciale EHS is vastgelegd in het Streekplan 2005-2015 en is ten behoeve van de WAV geconcretiseerd in het EHS Wav-besluit 'EHS-grenzen volgens de Wet ammoniak en veehouderij' uit 2006. Er wordt met dit besluit voor de aanwijzing van zeer kwetsbare gebieden dan ook geen nieuwe EHS-begrenzing vastgesteld.

Met de vaststelling van dit besluit worden geen extra beperkingen voor bestaand gebruik van veehouderijbedrijven opgelegd. In Artikel 7 van de Wav zijn de verschillende mogelijkheden voor uitbreiding van veehouderijen vastgelegd.

- b. Er volgen op basis van dit besluit geen beperkingen voor het bestaande gebruik van veehouderijen. De wet voorziet daarnaast in enkele mogelijkheden voor uitbreiding. Wij zien daarom geen reden tot schadevergoeding en de wet biedt deze mogelijkheden ook niet.

Besluit Gedeputeerde Staten:

Geen herziening

Zienswijzen 4,5

Deze zienswijzen hebben betrekking op bedrijven aan de Kerkdijk te Westbroek.

Reclamanten:

- a. maken bezwaar tegen de aanwijzing van het Bert Bospadgebied als zeer kwetsbaar gebied in verband met toekomstige beperkingen in de bedrijfsontwikkeling;
- b. reclamant van zienswijze 5 wil bevestiging van de Provincie dat de bedrijfsvoering conform de door Gemeente de Bilt onlangs verleende milieuvergunning niet gehinderd wordt door de voorgestelde begrenzing.

Overweging Gedeputeerde Staten:

- a. Provinciale Staten zijn verplicht om verzuringsgevoelige gebieden die vallen onder de Natuurbeschermingswet 1998 aan te wijzen als zeer kwetsbaar, voor zover deze groter dan 5 hectare zijn (artikel 3 Wav). Bij Westbroek is sprake van een zeer kwetsbaar gebied in verband met de voor verzuring gevoelige schraallanden (trilvenen) en de ligging in het Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen. Naar aanleiding van de twee ingebrachte zienswijzen hebben wij de begrenzing van het zeer kwetsbare gebied nabij de Kerkdijk en het Bert Bospad nader bestudeerd. We hebben geconstateerd dat bij de begrenzing van het meest zuidelijk gelegen perceel, grenzend aan het Bert Bospad, geen sprake is van voor verzuring gevoelige vegetatie (trilvenen). Ook is hier geen sprake van voor verzuring gevoelige zandgrond waarbij andere natuurtypen als zeer kwetsbaar zouden kunnen worden aangewezen. Dit perceel dient derhalve conform het bezwaar van de reclamanten uit de begrenzing te worden verwijderd.
- b. De gemeente is bevoegd gezag voor de vergunningverlening in het kader van de Wet Milieubeheer. In de Wav gelden algemene regels voor deze vergunningverlening, voor zover het om de ammoniakemissie uit dierenverblijven gaat. De lokatie van dit bedrijf is indicatief al in het EHS-Wav besluit van 2006 aangemerkt als een voor verzuring gevoelig gebied. Het is dan ook de verantwoordelijkheid van de gemeente hier bij de vergunningverlening rekening mee te houden. Vaststelling van dit besluit leidt er dan ook niet toe dat de Milieuvergunning wordt ingetrokken.

Besluit Gedeputeerde Staten:

Het meest zuidelijk gelegen perceel nabij het Bert Bospad dient te worden verwijderd uit de aanwijzing.

Zienswijzen 6,7,8,9

Deze zienswijzen hebben betrekking op bedrijven aan de Lekdijk West te Lopik.

Reclamanten:

- a. zijn van mening dat door het opnemen van het natuurgebied de Bol in de in het besluit voorgestelde begrenzing toekomstige omzetverhoging niet meer mogelijk is en daardoor waardedaling van hun bedrijven zal optreden;
- b. zijn van mening dat de zuurgevoeligheid teniet wordt gedaan door regelmatige, steeds vaker voorkomende overstromingen van het gehele gebied;
- c. in enkele zienswijzen wordt aangevoerd dat een deelgebied is toegevoegd aan de begrenzing dat pas na 1988 door Staatsbosbeheer is verworven;
- d. in enkele van de zienswijzen wordt aangevoerd dat een verkeerde voorstelling van de feiten wordt gegeven door het ontbreken van een landelijk toetsingskader.

Overweging Gedeputeerde Staten:

- a. Zie hiervoor de overwegingen van zienswijzen 1,2 en 3.
- b. Bij het vaststellen van de EHS ten behoeve van de WAV in het EHS-Wav besluit van 2006 is een soortgelijke zienswijze met betrekking tot Natuurgebied de Bol voorgelegd. Omdat sprake is van een onderdeel van Natura 2000-gebied Uiterwaarden Lek zijn Provinciale Staten verplicht tot aanwijzen als zeer kwetsbaar gebied indien sprake is van een voor verzuring gevoelig gebied. In 2006 is het gebied De Bol als voor verzuring gevoelig aangemerkt omdat er sprake is van een voor verzuring gevoelige zandbodem en hoge botanische waarden met een oppervlakte van meer dan 5 ha. Bij de toenmalige overweging is meegenomen dat er regelmatig overstromingen plaatsvinden in het gebied. Wij zien geen aanleiding af te wijken van deze eerdere overweging. Het natuurgebied De Bol blijft daarmee aangewezen als zeer kwetsbaar gebied.

- c. Nieuw aangelegde natuur, die na 1 mei 1988 voor het eerst begrensd is, kan niet als voor verzuring gevoelig, en daarmee als zeer kwetsbaar, worden aangemerkt. Aan de noordkant van het gebied, grenzend aan de Lekdijk, is dan ook het areaal nieuwe natuur niet in de begrenzing opgenomen. Aan de zuidkant van het gebied zijn echter wél enkele percelen nieuwe natuur begrensd. Aangezien nieuwe natuur, die na 1 mei 1988 voor het eerst begrensd is, niet als voor verzuring gevoelig kan worden aangemerkt, dienen deze percelen uit de begrenzing van het zeer kwetsbare gebied te worden verwijderd. Het uit de begrenzing halen van deze percelen levert echter aan de kant van de Lekdijk, waar de bedrijven van de reclamanten zich bevinden, geen verandering van de ligging van de 250 meter zone.
- d. Het toetsingskader ammoniak wordt opgesteld in het kader van de vergunningverlening op grond van de Nbwet 1998. Het toetsingskader dat behoort bij deze wet is van een geheel andere aard dan dat van de Wav ten aanzien van de zeer kwetsbare gebieden. De Wav bevat algemene regels op grond waarvan een milieuvergunning, voorzover het om de ammoniakemissie uit dierenverblijven gaat, al dan niet kan worden verleend. De Nbwet 1998 kent een vergunningplicht voor handelingen die niet overeenkomstig een beheerplan worden verricht en die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of een verstorend effect kunnen hebben op soorten waarvoor een habitatrictlijngebied is aangewezen. Dit vereist een beoordeling per geval, waarbij onder meer de specifieke kenmerken van het natuurgebied (zoals de kritische depositiewaarde) in aanmerking moeten worden genomen. Bovendien beperkt deze toetsing zich niet tot de gevolgen van de ammoniakemissie uit dierenverblijven. Naar aanleiding van de genoemde verschillen zijn wij van mening dat het ontbreken van een landelijk toetsingskader voor de Nbwet geen gevolgen hoeft te hebben voor de vaststelling van dit besluit.

Besluit Gedeputeerde Staten:

Nieuwe natuur uit de aanwijzing verwijderen.

3.2. Zienswijze met betrekking tot aanhouden besluit

Zienswijze 10

Reclamant:

- a. Geeft aan dat er veel onduidelijkheden zijn met betrekking tot vergunningaanvragen in of nabij gebieden waar bedrijven zowel binnen de invloedssfeer van de Wav als van de Nbwet 1998 vallen (Natura 2000). Voorbeelden zijn Groot Zandbrink en de Meije.
- b. Bij een evaluatie van het Reconstructieplan bleek de ontwikkelingsruimte binnen de landbouwontwikkelingsgebieden geringer te zijn dan bij vaststelling van het Reconstructieplan. Reclamant maakt daarom bezwaar tegen de aanwijzing van de Wav-gebieden binnen het verwevingsgebied van het Reconstructieplan, rond de landgoederen De Boom en Geerestein en rond Gooswilligen boven Renswoude. Aanwijzing van deze gebieden zou een vergroting betekenen van de extensiveringszone en daarmee verdere inperking van de landbouw.
- c. Doet een beroep op het college om het voorgenomen besluit inzake de aanwijzing van zeer kwetsbare gebieden in het kader van de WAV aan te houden. Een definitief aanwijzingsbesluit zou pas kunnen worden genomen zodra:
  - 1. De Natura 2000- beheerplannen duidelijkheid bieden;
  - 2. Een vastgesteld provinciaal toetsingskader voor de vergunningverlening duidelijkheid biedt;
  - 3. Er duidelijkheid is voor ondernemers die zowel binnen de invloedssfeer van de WAV als binnen de invloedssfeer van de NB-wet (Natura 2000) vallen;
  - 4. Er in het kader van het Reconstructieplan compensatie wordt geboden aan de landbouw voor de voorgestelde vergroting van het extensiveringsgebied;
  - 5. Het besluit inzake de aanwijzing van zeer kwetsbare gebieden in het kader van de WAV gepaard gaat met flankerende maatregelen zoals een adequate verplaatsingsregeling en subsidiemaatregelen op het gebied van vermindering van de ammoniakemissie.

Overweging Gedeputeerde Staten:

- a. Bevoegd gezag voor vergunningverlening in het kader van de Wav zijn B&W van gemeenten, de Natura 2000- en NB-wetgebieden vallen onder de provinciale vergunningverlening conform de Nbwet 1998. Bedrijven in de nabijheid van een Nbwet-gebied dat tevens onder de Wav valt, zijn derhalve genooddaakt beide vergunningen aan te vragen. In het wetsontwerp Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) wordt voorzien in een afstemmingsregeling.
- b. Voor dit besluit is na overleg met de Reconstructiecommissie het huidige reconstructieplan als uitgangspunt gehanteerd. Bij de gevolgde procedure zijn daarbij met de

Reconstructiecommissie afspraken gemaakt over de aanwijzing van zeer kwetsbare gebieden. De zonering in het reconstructiegebied is met dit aanwijzingsbesluit niet gewijzigd.

- c. Met betrekking tot het verzoek tot aanhouden van dit besluit:
1. Gezien de verschillen tussen de toetsingskaders van de Nbwet en de Wav die zijn geconstateerd bij de overwegingen voor de zienswijzen 6 t/m 9 zien wij geen reden tot aanhouden van dit besluit tot de Natura 2000-beheerplannen zijn vastgesteld.
  2. Het provinciaal toetsingskader wordt ontwikkeld ten behoeve van de vergunningverlening in het kader van de Nbwet. Aangezien de Wet ammoniak en veehouderij geen onderdeel is van dit toetsingskader zien wij geen reden tot aanhouden van dit besluit tot een provinciaal toetsingskader voor de vergunningverlening wordt vastgesteld.
  3. Bedrijven in de nabijheid van een Nbwet-gebied dat tevens begrensd is als zeer kwetsbaar in het kader van de Wav, kunnen genoodzaakt zijn beide vergunningen aan te vragen. Wij zien hierin geen reden tot aanhouden van dit besluit.
  4. De EHS-begrenzing in het EHS-Wav besluit is vastgelegd in goed overleg met de Reconstructiecommissie en het vormt de basis voor de aanwijzing van de zeer kwetsbare gebieden in dit besluit. We zien geen noodzaak om deze reden dit besluit aan te houden.
  5. Er is niet voorzien in een compensatie- of verplaatsingsmogelijkheid in het kader van de WAV. Wij zien hierin geen reden dit besluit aan te houden.

Besluit Gedeputeerde Staten:

Geen herziening en besluitvorming niet aanhouden.

3.3. Zienswijzen met betrekking tot begrenzing natuurgebieden

Zienswijze 11

Reclamant:

- a. Is van mening dat een aantal kleinere (5-50 ha), volgens de Nbwet beschermde natuurmonumenten aangewezen dient te worden omdat zij zeer gevoelig voor verzuring zijn en passen in het besluit gehanteerde criteria. Armenland Ruwiel, Kamerik-Teylingen, Bijleveld, Bethunepolder (met name het bosje van Robertson) en het Landje van Onloo (bij Demmerik) dienen te worden aangewezen op grond van de Nbwet (tevens met rode lijstsoorten).
- b. Is van mening dat Schraalland Gagelpolder dient te worden aangewezen omdat het een regenwatergevoed, dus zuurgevoelig systeem betreft met zuurgevoelige rode lijstsoorten.
- c. Is van mening dat van het Meeuwenkampje ten zuiden van de spoorweg een gedeelte mist in de begrenzing van het besluit. Binnen de reconstructiecommissie GVUO is al overeenstemming bereikt over de WAV. Dat zou ook gelden voor de begrenzing van dit deel van het Meeuwenkampje.
- d. Is van mening dat natuurgebieden op de provinciegrens zoals de Bennekomse Meent, Allemanskampje, De Haak en oostkant Meeuwenkampje opgenomen dienen te worden in de begrenzing van het besluit. Deze gebieden liggen net in Gelderland of Zuid-Holland maar hun beïnvloedingsgebied voor ammoniak strekt zich uit tot Utrecht.
- e. Is van mening dat de beschermingsstatus van kwetsbare natuur in Veenweiden en Vechtstreek onvoldoende op de kaart is opgenomen en besproken in de Gebiedscommissies De Venen en Vecht en Weiden. Om die reden is van terreinbeheerders geen instemming verkregen ten aanzien van het niet opnemen van Nbwet-gebieden met rode lijstsoorten.
- f. Geeft aan dat de gebieden die uit de EHS-begrenzing van het streekplan zijn gehaald in het kader van de voorbereiding van het Reconstructieplan en om te voorkomen dat er op basis van de Wav beperkingen voor de landbouw zouden optreden, niet zijn gecompenseerd.
- g. Verzoekt de regelgeving van de Wav aan te houden en alsnog te bespreken in de gebiedscommissies.
- h. Verzoekt afspraken ten aanzien van compensatie en beoogde bescherming.

Overweging Gedeputeerde Staten:

- a. Provinciale Staten zijn verplicht om de voor verzuring gevoelige gebieden die vallen onder de Nbwet 1998 aan te wijzen als zeer kwetsbaar, voor zover deze groter zijn dan 5 hectare (artikel 3). Nieuw aangelegde natuur, die na 1 mei 1988 voor het eerst begrensd is, kan daarbij niet als voor verzuring gevoelig worden aangemerkt. Volgens onze informatie gaat het bij Armenland Ruwiel, Kamerik-Teylingen, Bijleveld, de schraallanden van Bethunepolder en het Landje van Onloo om natuurgebieden die kleiner zijn dan 5 ha aan voor verzuring gevoelig schraalland. Het Bosje van Robertson bevindt zich niet op voor verzuring gevoelige zandgrond en kan om die reden niet als zeer kwetsbaar worden aangemerkt. De betreffende

- natuurgebieden worden dan ook niet opgenomen in de begrenzing van zeer kwetsbare gebieden.
- b. Zie de overwegingen bij zienswijzen 12 en 13.
  - c. Aan de zuidzijde van de spoorlijn mag een groot deel van het schraalland niet als voor verzuring gevoelig worden beschouwd omdat dit deel na 1988 is verworven. De totale oppervlakte van het 'oude' schraalland aan de zuidzijde voldoet daarmee niet aan het oppervlaktecriterium van 5 ha. Om deze reden wordt het deel van het Meeuwenkampje dat ten zuiden van de spoorlijn ligt niet begrensd als zeer kwetsbaar gebied. Deze redenering is ook gevolgd bij het EHS Wav-besluit van 2006 waarin het gebied ook niet is opgenomen op de indicatieve kaart met voor verzuring gevoelige gebieden.
  - d. De aanwijzing van zeer kwetsbare gebieden is de bevoegdheid van de provincie waarbinnen het gebied is gelegen. De gebieden worden om die reden alleen aangewezen binnen de provinciegrenzen.
  - e. In de procedure is een selectie gemaakt van voor verzuring gevoelige Natura 2000- en NB-wetgebieden die voldoen aan het oppervlaktecriterium van 5 ha. Naar onze mening zijn de gebieden die hieraan voldoen genoemd in paragraaf 3.3 van het besluit. Omdat de wet duidelijke criteria geeft met betrekking tot de selectie van de Natura 2000- en NB-wetgebieden ten behoeve van de aanwijzing tot zeer kwetsbaar gebied, is hierover naar onze mening geen nader overleg noodzakelijk met overige instanties.
  - f. Deze opmerking heeft geen betrekking op het besluit tot aanwijzing van zeer kwetsbare gebieden.
  - g. Gezien de gevolgde procedure waarin met een representatieve vertegenwoordiging van de gemeenten, natuur- en landbouworganisaties gekomen is tot de bepaling van de zeer kwetsbare gebieden, zien wij geen aanleiding tot aanhouden van dit besluit of nieuwe besprekingen met de gebiedscommissies.
  - h. Er is niet voorzien in een compensatiemogelijkheid in het kader van de WAV.

Besluit Gedeputeerde Staten:

Geen herziening

Zienswijze 12,13

Met betrekking tot natuurgebied Gagelpolder.

Reclamanten:

- a. Zijn van mening dat de Gagelpolder als zeer kwetsbaar gebied dient te worden aangemerkt:
  - Het gebied is onmiddellijk voorafgaand aan het tijdstip van het vervallen van de Interimwet Ammoniak en Veehouderij als voor verzuring gevoelig aangemerkt krachtens artikel 1, tweede lid van die wet, juncto, artikel 2 eerste lid van de Uitvoeringsregeling Ammoniak en Veehouderij;
  - Reclamant 13 geeft ter onderbouwing aan dat het reservaat ligt in de EHS, valt onder de Natuurbeschermingswet, voor verzuring gevoelig is en groter is dan 5 ha. Daarnaast heeft het gebied hoge natuurwaarden en bestond het voor 1 mei 1988.
- b. Ter adstructie van dit standpunt heeft reclamant 12 zijn zienswijze aangevuld met flora- en faunagegevens van de Gagelpolder en de schade die deze kan ondervinden door uitbreiding van een paardenstal in de aangrenzende percelen.
- c. Reclamant 13 is van mening dat de provinciale aanwijzing als landelijk gebied 4 ('nee tenzij'-gebied) voor dit gebied geen bescherming biedt in de praktijk. Gemeente de Bilt zou nieuwvestiging van een agrarisch bedrijf naast het natuurreservaat niet toetsen op het provinciale beleid.

Overweging Gedeputeerde Staten:

- a. In de Gagelpolder komen schraallanden voor met een totale oppervlakte van ruim 3 ha. Dit is onvoldoende om het gebied aan te kunnen merken als zeer kwetsbaar gebied. Aangezien de polder echter een overgangsgebied betreft tussen zandgronden in het oosten en veengronden in het westen, is onderzocht in hoeverre er sprake is van een voor verzuring gevoelige bodem. Op basis van een analyse van de bodemkaart is gebleken dat nog 2 ha van het in het gebied aanwezige broekbos te vinden is op voor verzuring gevoelige zandgrond (laarpodzol). Er is echter gezien de afstand tussen dit broekbos op zandbodem en de in het gebied aanwezige schraalland (afstand bedraagt ongeveer 1 km) geen sprake van een aaneengesloten voor verzuring gevoelig gebied. Naar onze mening voldoet het gebied daarmee niet aan de kwetsbaarheidscriteria van de lav op de peildatum van 31 december 2001 om aangewezen te

worden als voor verzuring gevoelig gebied. Op basis hiervan kan het gebied niet worden aangewezen als zeer kwetsbaar gebied in het kader van dit besluit.

- b. Uitbreiding van veehouderij is volgens de Wav in een beperkt aantal gevallen toegestaan waaronder een uitbreiding met paarden (Artikel 5 lid 1). Begrenzing tot zeer kwetsbaar gebied in het kader van de Wav biedt derhalve geen bescherming tegen de uitbreiding van een paardenstal.
- c. De wijze waarop de gemeente haar vergunningenbeleid in het kader van de Wet Milieubeheer op basis van de Wav uitvoert, valt buiten het kader van dit besluit en kan daarom niet worden behandeld.

Besluit Gedeputeerde Staten:

Geen herziening.

Zienswijze 14

Reclamant:

Is van mening dat het gebied Voordaan te Groenekan in het besluit ten onrechte niet als zeer kwetsbaar gebied is opgenomen.

Overweging Gedeputeerde Staten:

Voor gebieden kleiner dan 50 hectare zoals Voordaan geldt in beginsel dat deze alleen aangewezen mogen worden als sprake is van zeer grote natuurwaarden. Een gebied kan echter slechts worden aangemerkt als gebied met zeer grote natuurwaarden als het gebied *in overeenstemming* met de lokale en regionale organisaties op het terrein van natuur en landbouw die naar het oordeel van gedeputeerde staten representatief zijn alsmede met de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten waartoe het betreffende gebied behoort, is voorgesteld om als zodanig te worden aangemerkt (artikel 2, 6^e lid). Het bleek niet mogelijk overeenstemming te verkrijgen met alle organisaties met betrekking tot het begrenzen van Voordaan. Het gebied zal dan ook niet aangewezen worden als zeer kwetsbaar gebied in het kader van de Wav.

Besluit Gedeputeerde Staten:

Geen herziening.

Zienswijze 15

Reclamant:

wil het zuidelijk deel van het Fort aan de buurtsteeg als zeer kwetsbaar gebied op laten nemen in het besluit conform eerdere afspraken binnen de reconstructiecommissie.

Overweging Gedeputeerde Staten:

De reconstructiecommissie Gelderse Vallei en Eemland heeft met betrekking tot het zuidelijke deel van het Fort aan de Buurtsteeg ingestemd met aanwijzing als zeer kwetsbaar gebied. Het gebied voldoet aan de gestelde aanwijzingscriteria: het betreft een voor verzuring gevoelig gebied dat groter is dan 5 ha, al bestond voor 1988, en in de EHS ligt met zeer kwetsbare natuurtypen (schraallanden). Op grond hiervan was het gebied al indicatief als voor verzuring gevoelig aangemerkt op de EHS-Wav kaart van 2006.

Besluit Gedeputeerde Staten:

Toevoegen van het zuidelijke deel van Fort aan de Buurtsteeg als zeer kwetsbaar gebied conform de eerder gemaakte afspraken.

Zienswijze 16

Reclamant:

Is van mening dat Landgoed Dennenburg in het besluit dient te worden opgenomen als zeer kwetsbaar gebied gezien de kwetsbaarheid van het gebied voor verzuring alsmede het voorkomen van een aantal voor verzuring gevoelige soorten zoals genoemd in bijlage C van het ontwerpbesluit.

Overweging Gedeputeerde Staten:

Voor Landgoed Dennenburg volgen wij dezelfde redenering als zienswijze 14. Het betreft een gebied dat kleiner is dan 50 hectare dat alleen kan worden aangewezen als zeer kwetsbaar gebied als sprake is van zeer grote natuurwaarden. Naast soortscriteria is daarbij ook overeenstemming

nodig met de lokale en regionale organisaties op het terrein van natuur en landbouw die naar het oordeel van gedeputeerde staten representatief zijn alsmede met de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten waartoe het betreffende gebied behoort. Het bleek niet mogelijk overeenstemming te verkrijgen met alle organisaties met betrekking tot het begrenzen van Landgoed Dennenburg. Het gebied zal dan ook niet aangewezen worden als zeer kwetsbaar gebied in het kader van de Wav.

Besluit Gedeputeerde Staten:

Geen herziening.